

X Jubileuszowa Międzynarodowa Konferencja Naukowa.
„Kraków – Lwów: książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku”,
Lwów 20–22 października 2009 r.

W dniach 20–22 X 2009 roku odbyła się *X Jubileuszowa Międzynarodowa Konferencja Naukowa Kraków – Lwów: książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku*. Tym razem konferencja odbyła się we Lwowie. Jej organizatorami były Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie oraz Katedra Bibliotekoznawstwa i Bibliografii Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im I. Franki. Na czele komitetu naukowego stanęła dr hab., prof. Uniwersytetu Pedagogicznego (UP) Halina Kosętka, zaś ze strony ukraińskiej, doc. Ольга Колосовська. Przewodniczącym honorowym był prof. zw. dr hab. Jerzy Jarowiecki. W pracach komitetu wzięli ponadto udział dr hab., prof. UP Roman Jaskuła, dr hab., prof. UP Maria Konopka, dr hab., prof. UP Krzysztof Woźniakowski, doc. Ярослав Гарасим oraz doc. Василь Кметь. Pracami komitetu organizacyjnego kierowała dr hab., prof. UP Grażyna Wrona. Jej współpracownikami byli dr Adam Bańdo, dr Barbara Góra, dr Lilia Kowkiel, dr Adam Ruta, a ze strony ukraińskiej starszy wykładowca Галина Біловус oraz asystent Євангеліна Чирук.

Udział w konferencji zgłosiły 74 osoby, z czego 44 reprezentowały polskie ośrodki naukowe i akademickie, m.in. z Krakowa, Warszawy, Wrocławia, Łodzi, Torunia, Kielc, Jarosławia i Przemyśla. Najliczniejszą grupę stanowili przedstawiciele krakowskich uczelni: Uniwersytetu Pedagogicznego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum”, Dominikańskiego Instytutu Historycznego, Małopolskiej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Józefa Dietla oraz Biblioteki Naukowej Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk. Ukraińscy uczestnicy konferencji reprezentowali ośrodki naukowe Lwowa, Tarnopola, Równego, Żytomierza oraz Iwano-Frankowska. Liczną grupę stanowili pracownicy lwowskich instytucji naukowych, m.in. Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im. I. Franki, Narodowej Naukowej Biblioteki Ukrainy im. W. Stefanyka, a także Naukowo-Technicznej Biblioteki Uniwersytetu Narodowego „Politechnika Lwowska”.

Uczestników konferencji przywitała prof. Марія Зубрицька, prorektor Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im I. Franki. W imieniu organizatorów głos zabrała prof. Halina Kosętka, dyrektor Instytutu Informacji Naukowej i Biblioteko-

znawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie. Zwróciła uwagę, że obecna jubileuszowa konferencja wpisuje się w tradycję wcześniejszych tego rodzaju spotkań organizowanych w cyklu dwuletnim w Krakowie. Wyraziła również nadzieję, że współpraca środowisk naukowych Krakowa i Lwowa zaowocuje organizowaniem tego rodzaju obrad na przemian w obydwu miastach. Doc. Ольга Колосовська, odnosząc się do powyższych słów, przedstawiła historię kierowanej przez siebie Katedry Bibliotekoznawstwa i Bibliografii Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im. I. Franki, która w bieżącym roku obchodzi 10. rocznicę swojego powstania. Wyraziła jednocześnie nadzieję na dalszą współpracę w dziedzinie badań naukowych. Tę część konferencji zakończyło odczytanie listów gratulacyjnych od rektorów Uniwersytetów Warszawskiego, Wrocławskiego, Toruńskiego oraz dyrektora Instytutu Bibliotekoznawstwa i Dziennikarstwa Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego im J. Kochanowskiego w Kielcach.

Podobnie jak w latach ubiegłych, konferencja służyła prezentacji wyników badań nad dziejami książki i prasy, kultury literackiej oraz działalności bibliotek w Galicji w XIX i XX wieku. W czasie sesji plenarnej dr hab., prof. UP Maria Piłtyczak-Majerowicz w swoim wystąpieniu zatytułowanym *Potrzeba badań proveniencyjnych w polsko-ukraińskich księgozbiorach* zwróciła uwagę na biblioteki kościelne, zakonne, instytucjonalne i prywatne, które nie zawsze dokumentowały szczegółowo swoje księgozbiory. Biblioteki te rozproszone w okresie zaborów i wojen światowych, dziś odnajdywane są w porządkowanych zbiorach zarówno w Polsce, jak i na Ukrainie. W związku z tym konieczne jest pełne, naukowe opracowanie księgozbiorów historycznych, przede wszystkim druków z XV–XVIII wieku. Powyższy zamysł – według autorki – wymaga zintegrowanych działań krajowych. Badania w zakresie znaków własnościowych powinny być prowadzone również poza granicami Polski – na Litwie, Białorusi, Ukrainie, w Rosji oraz w Europie Zachodniej i Ameryce.

Inne odniesienie do biblioteki jako zakładu naukowego zaprezentowała prof. dr hab. Grażyna Gzella. W artykule pt. *Lwowska Narodowa Naukowa Biblioteka Ukrainy im. W. Stefanyka jako źródło do badań nad historią prasy polskiej wydawanej na ziemiach polskich pod panowaniem pruskim* ukazała ten księgozbiór jako kapitalne źródło uzupełniające w wielu wypadkach polskie kolekcje. Wyjątkowość Biblioteki im. Stefanyka polega na tym, że w jej zasobach znajduje się 111 tytułów pochodzących z terenów pod panowaniem pruskim wydrukowanych w latach 1806–1914. Zgromadzone w jednym miejscu pozwalają dotrzeć do tych źródeł prasowych, które gdzie indziej uległy zniszczeniu, bądź też rozproszone wymagają pokonania licznych trudności w prowadzonych badaniach naukowych.

Sesję plenarną zakończyło wystąpienie dr hab. prof. Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach Jolanty Chwastyk-Kowalczyk. W referacie pt. *Emigracyjne pamiątki Lwowian opublikowane po II wojnie światowej* autorka zaprezentowała wybrane pamiętniki i wspomnienia Polaków. Najczęściej ich twórcami byli żołnierze Polskich Sił Zbrojnych żyjący na emigracji. Publikacje ukazane w kontekście zabiegów wydawniczych i zmagani organizacyjno-finansowych na obczyźnie ukazywały jednocześnie losy ludzi, którym zależało na utrwaleniu i przekazaniu potomnym

własnych przeżyć i tęsknot za Lwowem – miastem lat młodości. Omówione zostały wspomnienia architekta Witolda Szolgini, literata, kartografa i malarza Mariana Helm-Pirgo, kompozytora i krytyka muzycznego Czesława Halskiego oraz żołnierza i dyplomaty Juliusza Szygowskiego.

Dalsze obrady odbywały się w pomieszczeniach Biblioteki Naukowej Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im. I. Franka. Liczba zgłoszonych referatów zdecydowała o tym, że na ich wygłoszenie przeznaczono dwa dni. Każdy z uczestników konferencji przyporządkowany został do jednej z trzech sekcji roboczych. Sekcja pierwsza: „Książki i wydawnictwa XIX i XX wieku”; sekcja druga: „Prasa XIX i XX wieku”; sekcja trzecia: „Biblioteki XIX i XX wieku”. W ramach sekcji pierwszej wygłoszono 20 referatów bardzo zróżnicowanych pod względem podejmowanej tematyki i metodologii badań. Połowa opracowań (10) dotyczyła problematyki lwowskiej, pięć wiązało się z zagadnieniami właściwymi dla Krakowa i tyleż samo omawiało zagadnienia wspólne dla całej Galicji. Jeśli chodzi o chronologię, to 4 referaty odnosiły się do XIX wieku, również 4 prelegentów podjęło zagadnienia osadzone na przełomie XIX i XX wieku, najwięcej bo aż 12 wystąpień podejmowało tematykę XX-wieczną. Charakterystyczne dla pierwszej grupy było wystąpienie dr. hab. prof. UP Romana Jaskuły. W artykule *Cenzura wydawnicza we Lwowie w latach 1772–1866* podjął zagadnienie funkcjonowania we Lwowie komisji cenzuralnej. Działalność tego urzędu służyła realizowaniu programu germanizacji na ziemiach polskich, które po 1772 roku włączone zostały do Austrii. Autor wiele miejsca poświęcił omówieniu stanu badań dotyczących powyższego zagadnienia. Stwierdził, że jest on niewystarczający. Brak pełnej monografii obejmującej choćby okres przedautonomiczny. Dotychczasowe opracowania powstały jeszcze w XIX wieku, nowe natomiast mają zaledwie charakter przyczynkarski. Do tej pory w niewielkim stopniu wykorzystano archiwalia lwowskie, natomiast nie objęto kwerendą archiwów wiedeńskich. Jak się wydaje, niewątpliwym walorem tego referatu było zaproponowanie kierunków badań, jakie powinny zostać podjęte, a także zagadnień, na które należy koniecznie zwrócić uwagę.

Szczególnie interesujące okazały się referaty mające charakter monograficzny, często dotyczące pojedynczych osób, które wywarły duży wpływ na rozwój ruchu wydawniczego. Do tej grupy wystąpień można zaliczyć referat dr Aleksandry Lubczyńskiej zatytułowany *Kasper Wojnar – wydawca kalendarzy dla ludu*. Autorka zwróciła w nim uwagę na aktywność wydawniczą wymienionego w tytule propagatora literatury dla ludu. Jego działalność przypadła na przełom XIX i XX wieku. Do najbardziej znanych inicjatyw wydawniczych Wojnara należy seria „Wydawnictwo Groszowe im. Tadeusza Kościuszki”. Jednak Wojnar zasłynął jako wydawca poczytnych i popularnych wśród ludu kalendarzy: „Gospodarza”, „Polskiego Kalendarza Mariańskiego” i „Wielkiego Ilustrowanego Kalendarza Powszechnego”. Referentka w swoim wystąpieniu dokonała analizy zawartości kalendarzy, porównała je pod względem formy, a także wskazała na rolę, jaką pełniły w podnoszeniu oświaty, szerzeniu patriotyzmu czy też aktywizowaniu chłopów na polu społecznym i gospodarczym.

Wśród referatów dotyczących zjawisk występujących w XX wieku znalazło się wystąpienie mgr. Stanisława Dziedzica i mgr Małgorzaty Dziedzic zatytułowane *Arcybiskup Józef Bilczewski. W kręgu lwowskiego mecenatu czytelnictwa, bibliotek i nowoczesnych metod publicznego oddziaływania*. Prelegenci przedstawili arcybiskupa nie tylko jako człowieka wykształconego i zatroskanego o kondycję religijną powierzonego sobie kościoła lokalnego, ale także jako osobę otwartą i sięgającą po nowoczesne środki oddziaływania. Bilczewski był gorącym rzecznikiem szerzenia oświaty publicznej i walki z analfabetyzmem. W tym celu inicjował tworzenie czytelni, bibliotek publicznych oraz kościelnych. Dzięki jego staraniom powiększyły się zasoby biblioteki Arcybiskupiego Seminarium Duchownego oraz biblioteki Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Lwowskiego. Pogłębieniu wiedzy teologicznej duchowieństwa służyć miały wydawane z jego inicjatywy dwa periodyki: „Miesięcznik Katechetyczny” oraz kwartalnik „Przegląd Teologiczny”, który od 1924 roku stał się organem Polskiego Towarzystwa Teologicznego. Inne pisma „Przedświt” oraz „Gazeta Niedzielną” poświęcone zostały formacji katolicko-społecznej wiernych świeckich.

Wiek XX przyniósł wiele innych niezwykle interesujących zjawisk, na które zwrócono uwagę w czasie obrad omawianej sekcji. Przykładem może być wystąpienie dr. hab., prof. UP Krzysztofa Woźniakowskiego zatytułowane *Marginalia i manowce konspiracji literackiej: antologie lwowskiej grupy „Żagiew”*. Autor zwrócił w nim uwagę słuchaczy na działającą we Lwowie w czasie II wojny światowej grupę sześciu, jak się wyraził „wierszopisów amatorów”. Dwóch z nich zamieszczało swoje teksty w wydawanej przez hitlerowców polskojęzycznej prasie „gadzinowej”. Ewenementem w dziejach konspiracyjnego ruchu edytorskiego Generalnego Gubernatorstwa było ogłaszanie i kolportowanie przez członków omawianej grupy ilustrowanego maszynopisu w postaci odbitek fotograficznych. W ten sposób wydano dwie antologie własnych wierszy: *A imię jego jest 44* (marzec 1944) oraz *Przekroje* (maj 1944). Choć twórczość, jaką prezentowała „Żagiew”, nie miała wysokich walorów artystycznych, to jednak wniosła istotny wkład w konspiracyjne życie kulturalne okupowanego Lwowa.

Prezentację wybranych referatów głoszonych w czasie obrad sekcji Książki i Wydawnictwa XIX i XX wieku zamyka wystąpienie dr. Michała Rogoża pt. *Polskie edycje przewodników po Krakowie w latach 1945–1989*. Autor poddał w nim wieloaspektowej analizie wydawnictwa przewodnikowe opublikowane w okresie, który wyraźnie wyróżnia się w naszej narodowej przeszłości. Wagę tego zabiegu badawczego podkreśla fakt, że przewodniki po Krakowie z drugiej połowy XX wieku nie stanowiły jak dotąd przedmiotu refleksji naukowej. Na formę i treść przewodników z lat 1945–1989 wpłynęła obowiązująca w tym czasie oficjalna linia ideologiczna. Analiza ich zawartości ujawniła istnienie specyficznego wzorca tego typu publikacji. Ten swoisty konserwatyzm formy i treści stanowi jedną z cech odróżniających przewodniki z okresu PRL od dzisiejszych opracowań tego typu.

Sekcja druga: „Prasa XIX i XX wieku” zgromadziła 12 uczestników konferencji. Dziesięciu z nich reprezentowało polskie, a dwóch ukraińskie ośrodki naukowe.

Na dwanaście referatów w dziesięciu podjęto problematykę w różny sposób dotyczącą Lwowa, a tylko dwa traktowały o zagadnieniach krakowskich. Jeśli chodzi o chronologię opisywanych zjawisk, to dwóch prelegentów analizowało problematykę czasopiśmienniczą z przełomu XIX i XX wieku, pozostali zaś umieścili swoje rozważania w XX wieku. Mówcy najczęściej jednak skupiali uwagę słuchaczy na zagadnieniach właściwych dla okresu międzywojennego (6 referatów).

Dr Andrzej Kaleta, autor niniejszego sprawozdania, zwrócił uwagę na czasopiśmiennictwo Kościoła katolickiego, które od połowy XIX w., torowało sobie drogę, zagospodarowując zainteresowania religijne i społeczne czytelników. Jednym z takich pism był lwowski tygodnik „Gazeta Kościelna”. Periodyk dokumentował aktywność polskiego duchowieństwa katolickiego zaboru austriackiego, które zakładało różnego rodzaju organizacje, stowarzyszenia i związki. Z zawartości periodyku wynika, że jego twórcy wiele miejsca poświęcali zagadnieniom religijnym, społecznym i kulturalnym. Dostyc długi okres obecności czasopisma na rynku czytelnicznym pozwolił określić nie tylko zasadnicze cechy działalności religijnej i społecznej Kościoła w latach 1893–1939, ale także dał możliwość odpowiedzi na pytanie: w jaki sposób je prezentowano na łamach prasy w kontekście dokonujących się zmian społecznych i politycznych.

Inne spojrzenie na prasę lwowską zaprezentowała dr hab., prof. UJK Barbara Gierszewska w artykule zatytułowanym *Fotografia w lwowskiej prasie okresu międzywojennego*. Lwowska fotografia w dwudziestoleciu międzywojennym osiągnęła wysoki poziom artystyczny zwłaszcza w latach trzydziestych. Po nowe techniki ekspresji fotograficznej sięgnęli malarze, graficy i architekci. Nic dziwnego, że zjawisko to zaczęło być coraz bardziej widoczne również na łamach prasy. W czasopismach pojawiły się fotografie od artystycznych po reportażowe, szczególnie w cotygodniowych dodatkach ilustrowanych. Prym w tej dziedzinie wiodły czasopisma hobbyistyczne, kobiece, turystyczne i filmowe. W nieco mniejszym stopniu zdjęcia były obecne w periodykach literackich i społeczno-kulturalnych. Referat ten, ilustrowany archiwalnymi zdjęciami z lwowskiej prasy okresu międzywojennego, należał do ciekawszych prezentacji opisywanej konferencji.

Fotograficzna dokładność to cecha, jakiej dopatrzeć się można w tekstach zamieszczanych na łamach pisma, któremu swój referat poświęciła dr Ewa Fogelzang-Adler. Jego tytuł brzmiał *Obraz okupowanego Lwowa w „Biuletynie Ziemi Czerwieńskiej” (1941–1944)*. Szczególna wartość periodyku polega na tym, że na podstawie informacji publikowanych na jego łamach można odtworzyć w zarysie obraz okupowanego miasta, warunki, w jakich żyli lwowianie pod obiema okupacjami, eksterminacyjne działania prowadzone przez Rosjan i Niemców, atmosferę panującą w mieście, a także stosunek mieszkańców do władz okupacyjnych.

Odmienne w treści i sposobie ujęcia materiału badawczego było wystąpienie dr Wandy Matras-Mastalerz pt. *Lwowskie wątki w tygodniku „Przekrój” Mariana Eilego 1945–1969*. Autorka w sposób barwny i niezwykle sugestywny przedstawiła kolejne etapy pracy nad wyjaśnieniem ciekawych szczegółów z historii tego pisma. Udało się jej ustalić, że redaktor naczelny periodyku i jego zastępca pochodzili ze Lwowa.

Zastępcą ukrywającym się pod literackim nazwiskiem Jan Kamyczek była kobieta Janina Ipohorska. Wspólne lwowskie sentymenty zapewne sprawiły, że miasto młodości często gościło na łamach „Przekroju”. Autorka przypomniała słuchaczom również i to, że krakowski magazyn w historii Polski powojennej odgrywał rolę „salonu literackiego”, był „zbiorowym portretem literatury polskiej i obcej tamtej dekady”.

W czasie obrad sekcji III „Biblioteki XIX i XX w.” wygłoszono 20 referatów, które dotyczyły historii księgozbiorów, sylwetek kulturotwórców, muzealników, bibliotekarzy i bibliofilów, znaków własnościowych osób i instytucji, a także najnowszych perspektyw badawczych, jakie dają zdigitalizowane zbiory biblioteczne. Jedenastu prelegentów referowało efekty swoich badań naukowych dotyczących lwowskich bibliotek i ludzi, którzy je tworzyli. Tylko dwie osoby podjęły te same zagadnienia w odniesieniu do środowiska krakowskiego, pozostali natomiast analizowali zjawiska właściwe dla tej sekcji, stosując szerszą perspektywę badawczą uwzględniającą kwestie wspólne dla omawianych środowisk. Jeśli chodzi o chronologię podejmowanych zagadnień, to 3 referaty osadzone były w XIX wieku, w 8 analizowano problematykę właściwą dla przełomu stuleci, a pozostałe dotyczyły zagadnień dwudziestowiecznych.

W referacie *Biblioteka oo. Dominikanów w Krakowie* dr hab., prof. UW Dariusz Kuźma i mgr Małgorzata Habuda przybliżyli słuchaczom historię jednej z najstarszych bibliotek Krakowa. Ich badania są tym bardziej cenne, że w praktyce funkcjonuje tylko jedno, wstępne opracowanie dotyczące tego księgozbioru autorstwa dominikanina Roberta Świętochowskiego. Biblioteka dominikańska, która powstała w XIII wieku przechodziła różne koleje losu – rozbudowana w XV i XVI wieku została poważnie uszczuplona przez pożar Krakowa, jaki wybuchł 18 lipca 1850 roku. Księgozbiór został uporządkowany w latach pięćdziesiątych XX wieku. Dziś biblioteka dominikańska w Krakowie wymaga dalszych szczegółowych badań ze strony bibliologów. We wnioskach autorzy referatu stwierdzili, że szczególnie ważne wydają się badania proveniencyjne, ponadto należy także podjąć prace zmierzające do odtworzenia księgozbioru sprzed pożaru.

Inne spojrzenie na bibliotekę, tym razem przez pryzmat badań nad dorobkiem jej twórcy zaproponowała dr hab. prof. UJK Ewa Danowska w referacie *Spuścizna książkowa i rękopiśmiennicza lwowsko-krakowskiego uczonego ks. prof. Jana Fijałka (1864–1936) w Bibliotece Naukowej PAU i PAN w Krakowie*. Refleksja osadzona na przełomie XIX i XX wieku ukazała naukowy życiorys ks. profesora Jana Fijałka, który był nadzwyczajnym erudytą i autorem wielu prac z zakresu historii ustawodawstwa kościelnego oraz dziejów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jego spuścizna naukowa zawiera teksty źródłowe z wielu bibliotek i archiwów, świadczy o jego benedyktyńskiej pracowitości. Lwowski historyk Stanisław Zakrzewski nazwał go „Długoszem historii Kościoła”. W testamencie ks. prof. Fijałek przekazał Akademii Umiejętności w Krakowie wszystkie swoje książki, czasopisma i materiały rękopiśmienne. Zbiór ten jest dziś często wykorzystywany przez czytelników.

Nieco bardziej szczegółową, ale też niezwykle interesującą kwestię stanowią proveniencje w zbiorach różnych bibliotek, a także zagadnienie ekslibrisów. Pierwsza

z nich została podjęta przez mgr Irenę Gruchałę w artykule *Proweniencje lwowskie w księgozbiorze Heleny Dąbcańskiej*. Autorka przedstawiła znaki własnościowe osób i instytucji związanych ze Lwowem, pisarzy i publicystów: Leszka Dunina Borkowskiego, Mariana Gawalewicza i innych. Wśród instytucji znalazły się pieczęcie czytelnicy: Akademickiej, Gubrynowicza, Szmidta, Karola Wilda, oraz czytelnicy dla kobiet. Proweniencje wskazują na źródła nabytków Heleny Dąbcańskiej ale są też elementami, które umożliwią uzupełnienie dziejów i zawartości innych rozproszonych księgozbiorów.

Wspomniane wcześniej zagadnienie ekslibrisów zostało podjęte przez mgr Agnieszkę Fuldę-Krokos w artykule *Ekslibrisy rodziny Mękickich w zbiorach graficznych Biblioteki Naukowej Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie*. Autorka ukazała dorobek Rudolfa Męckiego, który przez całe życie związany był ze Lwowem, gdzie m.in. pełnił funkcję kustosa Muzeum Narodowego im. Króla Jana III. Był grafikiem, pasjonatem numizmatyki, sam wytwarzał medale. Uznawany jest za autora pierwszego ekslibrisu numizmatycznego. W swoich pracach wiele miejsca poświęcał historii sztuki, heraldyce i muzealnictwu. Męcki był autorem około 200 projektów ekslibrisów, z czego sam wykonał około 120. Większość z nich znalazła się w zbiorach Biblioteki Naukowej PAN i PAU w Krakowie. Prelegentka przedstawiła historię tej kolekcji oraz jej charakterystykę.

Sesja plenarna kończąca obrady „X Jubileuszowej Międzynarodowej Konferencji Naukowej »Kraków – Lwów: książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku«” odbyła się w Sali Lustrzanej Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im. I. Franka. Do zagadnień, na które nie zwrócono uwagi w toku dotychczasowych wystąpień, należała problematyka związana z reklamą i czytelnictwem książek. Kwestię powyższą podjęła dr Evelina Kristanova w artykule zatytułowanym *Książka na łamach krakowskiego „Tygodnika Powszechnego” w latach 1945–1948*. Natomiast dr Barbara Kamińska-Czubała oraz mgr Dorota Witczak w artykule *Nowe perspektywy współpracy naukowej w oparciu o zdigitalizowane zbiory bibliotek Krakowa i Lwowa* przedstawiły propozycje wykorzystania zdigitalizowanych obiektów bibliotecznych do kompleksowych badań naukowych prowadzonych przez zespoły specjalistów z zakresu historii książki, prasy i bibliotek.

Obrady zakończyła dr hab., prof. Uniwersytetu Pedagogicznego Halina Kosętko, która dokonała podsumowania spotkań poszczególnych sekcji. Warto pamiętać, że konferencji towarzyszyła wystawa zatytułowana „Orest Manciuł (1932–1999) – archiwista i profesor Uniwersytetu Lwowskiego. Lwów – Kraków: kulturowy dialog”. Wystawę zorganizowano w Czytelnicy Głównej Biblioteki Naukowej Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im. I. Franka. Bardzo miłym przeżyciem dla uczestników lwowskiego spotkania była również wycieczka „Szlakiem Złotej Podkowy Lwowskiej” Złoczów–Podhorce–Olesko na którą organizatorzy konferencji zaprosili wszystkich uczestników obrad. Wycieczka odbyła się 22 października (czwartek) 2009 roku.